

Miljøringen, Oslo, 16.03.2017:

Veileder for tilstandsrapporter for forurenset grunn - industriens syn

Fagsjef Sverre Alhaug Høstmark,
M.Sc. agronomi, toksikolog NAVF
Norsk Industri

IED-direktivet

- Bygger på IPPC-direktivet (96/61/EC)
 - utvidelser av noen aktiviteter
 - BAT konklusjonene i BREF-dokumenter blir juridisk bindende
 - Tok inn bestemmelser om opprydding i forurenset grunn, basert på sk. «Baseline reports».
-

Industriutslippsdirektivet 2010/75/EU (IED)

- Artikkel 22 handler om «site closure»
- Forurensningsmyndigheten pålegges å sette betingelser i utslippstillatelsen som sikrer overholdelse av art 22(3-4) innen avslutning av aktiviteten.
- Tema er forurensning av grunn og grunnvann
- En «baseline report» skal foreligge
 - før oppstart eller
 - før oppdatering av utslippstillatelser etter 07.01.2013
- Den skal utgjøre et sammenligningsgrunnlag for grunnforurensningen som foreligger når aktiviteten nedlegges endelig.

Løses ved et tillegg til forur. forskriften (36.21)

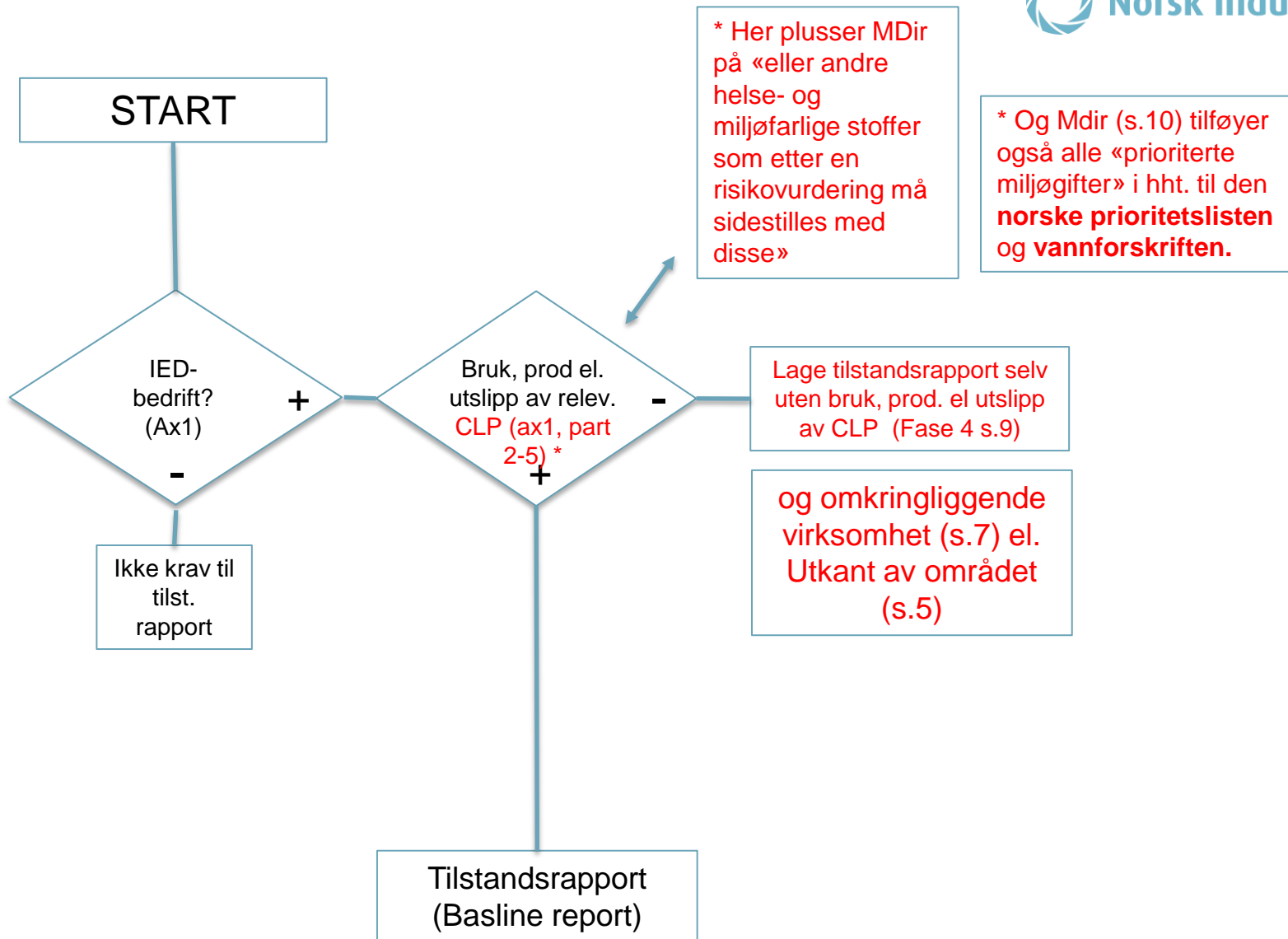
For en virksomhet som er omfattet av vedlegg I og der virksomheten innebærer at det brukes, framstilles eller slippes ut farlige stoffer og stoffblandinger i henhold til forskrift om klassifisering mv. av stoffer (CLP), skal den ansvarlige for virksomheten utarbeide en tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann. Rapporten skal sendes forurensningsmyndigheten før oppstart av en ny virksomhet og for eksisterende virksomhet skal rapport sendes til forurensningsmyndigheten ved første revisjon av virksomhetens tillatelse.

Tilstandsrapporten skal inneholde informasjon om grunnen og grunnvannets forurensningstilstand og skal som et minimum inneholde følgende:

- a. Informasjon om nåværende og tidligere bruk av virksomhetens område*
- b. Eksisterende eller ny informasjon om resultater fra undersøkelser av grunnen og grunnvannet på området der virksomheten pågår.*

Tillegg til forur. forskriften forts.: (36.22)

- Ved **endelig nedleggelse** av virksomheten, skal den ansvarlige vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved anlegget og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Det kan tas hensyn til tiltakenes tekniske gjennomførbarhet. Opplysninger om de tiltak den ansvarlige har truffet skal gjøres tilgjengelig for allmennheten.
- Bestemmelsen i første ledd utelukker ikke at forurensningsmyndigheten kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven.
- Det er altså her tilstandsrapporten kommer til anvendelse

Norsk Industri ga innspill under utarbeidelsen, med utsatt frist 15.04.2016:

1. Vi støttet ikke 36.22, v.2. Ble endret tilbake til v.1.
 2. Vi mente veilederen lojalt skulle følge IED. Det gjør den ikke. Norsk utekonkurrerende virksomhet må ikke påføres særnorske plikter.
 3. Etter IED stopper plikten til undersøkelser, dersom det kan utelukkes at dagens virksomhet kan medføre forur. med relevante stoffer av grunn og grunnvann - og ikke etter en vurdering av om det finnes historiske forurensninger.
 4. Vi ønsket presisering av at allerede foreliggende rapporter kan benyttes.
 5. Konklusjonen fra Hempeldom II må hensyntas: tiltaksplikt forutsetter ULOVLIG forurensning.
- Noe av dette ble hensyntatt (1,4 og 5)

Norsk Industri og M.Dir er uenige (1):

- M.Dir ser ut til å kreve tilstandsrapport på områder med historisk forurensning selv der det **ikke** brukes, fremstilles eller slippes ut stoff eller stoffblandinger i hht. CLP Ax.1, Part 2-5. (fys., helse, miljø, annet)
- Ser ut til at M.Dir bygger dette på en tolkning av F. lovens §7.
- Hvorfor innføre forskriftshjemmel som forutsetter bruk, prod el utslipp, dersom plikt til å utarbeide tilstandsrapport uansett følger av F.lovens § 7?

Norsk Industri og M.Dir er uenige (2):

- M.Dir. har – hvorfor? - lagt til prioritetslisten og også stoffer nevnt i vannforskriften. Skaper uklarhet.
- En del stoffer på Prior. listen er nevnt i Ax. 4 til CLP
- En del stoffer i vedlegg til Vanndirektivet (de 45 plus de 8) er også nevnt i Ax. 4 til CLP
- M.Dir har også listet opp 17 stoff(-grupper) som vannregionspesifikke. Også en del av disse er i Ax 4 til CLP
- I tillegg nevner vannforskriftens Vedlegg IX anioner som sulfat etc. og TRI og PER som allerede er på prioritetslisten samt sekkepost for bekjempningsmidler
- Mange av tilleggsstoffene vil uansett bli rammet av CLP etter at egenklassifisering oppfyller kriterier tilsv. Ax. 4

Vedlegg IX. Kjemisk tilstand for grunnvann: terskel- og vendepunktverdier

Skal disse tas med - i tilstandsrapport og ved endelig avslutning???

<i>Stoffer/Parameter</i>	<i>Terskelverdi</i>	<i>Vendepunktverdi</i>
Nitrat, mg/l	50	37,5
Bekjempningsmidler, µg/l	0,1	0,075
Sum bekjempningsmidler µg/l	0,5	0,4
Klorid, mg/l	200	150
Sulfat, mg/l	100	75
Ammonium, mg/l N	0,5	0,4
Arsen, µg/l	10	7,5
Kadmium, µg/l	5	3,75
Bly, µg/l	10	7,5
Kvikksølv, µg/l	0,5	0,4
Sum av Trikloreten og Tetrakloreten, µg/l	10	7,5

KONKLUSJON:

- Norsk Industri meddelte M.Dir i brev av 9. febr. 2017 at vi er uenig i de utvidelser som er tatt inn i veilederen i fht. Forurensningsforskriftens 36:21-22.
 - Vi legger til grunn forskriftens ordlyd mht CLP-stoffer.
-

Litteratur:

- 2010/75 EU (IED-directive)
- Communication 2014 C 136 pp 3-17 Guidance concerning baseline reports under Art. 22(2) of Dir. 2010/75/EC
- Regul. (EC) No 1272/2008 of 16 December 2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures, amending and repealing Directives 67/548/EEC and 1999/45/EC, and amending Regulation (EC) No 1907/2006
- M-630/2016: Tilstandsrapport for industriområder
- M-608/2016: Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota
- Den norske prioritetslisten
- Water Framework Directive, (2000/60/EC) med div. tillegg og underdirektiver.
- Vannforskriften med vedlegg

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Sluppen,
7485 Trondheim

Deres ref: 2013/2684

Vår ref: GG

Dato: 09.02.2017

Vedr. veileder for utarbeidelse av tilstandsrapport iht. IED.

Vi viser til Miljødirektoratets veileder for utarbeidelse av tilstandsrapporter for industriområder (<http://www.miljodirektoratet.no/Documents/publikasjoner/M630/M630.pdf>). Slik Norsk Industri oppfatter det følger kravet til tilstandsrapport av forurensningsforskriften § 36-21. Slik vi ser det går veilederens formuleringer lenger enn det som følger av bestemmelsens ordlyd. Vi har tidligere tatt opp denne saken med direktoratet, uten at våre innspill er tatt inn i den endelige veilederen.

Forurensningsforskriften § 36-21 lyder som følger:

For en virksomhet som er omfattet av vedlegg I og der virksomheten innebærer at det brukes, framstilles eller slippes ut farlige stoffer og stoffblandinger i henhold til forskrift om klassifisering mv. av stoffer (CLP), skal den ansvarlige for virksomheten utarbeide en tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann. Rapporten skal sendes forurensningsmyndigheten før oppstart av en ny virksomhet og for eksisterende virksomhet skal rapport sendes til forurensningsmyndigheten ved første revisjon av virksomhetens tillatelse.

Tilstandsrapporten skal inneholde informasjon om grunnen og grunnvannets forurensningstilstand og skal som et minimum inneholde følgende:

- a) Informasjon om nåværende og tidligere bruk av virksomhetens område*
- b) Eksisterende eller ny informasjon om resultater fra undersøkelser av grunnen og grunnvannet på området der virksomheten pågår.*

§ 36-21 stiller opp to vilkår som begge må være oppfylt før forskriftskravet skal få anvendelse:

- 1) Virksomheten må være omfattet av forurensningsforskriften vedlegg 1 (IED-bedrift).
- 2) Virksomheten må bruke, framstille eller slippe ut farlige stoffer og stoffblandinger iht. forskrift om klassifisering av farlige stoffer (CLP).

Hvorvidt en IED-bedrift bruker, framstiller eller slipper ut farlige stoffer og stoffblandinger iht. forskrift om klassifisering av farlige stoffer (CLP) vil bero på en konkret vurdering.

I Miljødirektoratets veileder (kap. 2 s. 7) heter det at

- Alle bedrifter som driver virksomhet som er omfattet av IED må gjøre en vurdering av om:*
- de håndterer, slipper ut eller produserer relevante farlige stoffer som kan komme til å forurense grunn og grunnvann.*
 - det finnes relevante forurensninger med farlige stoffer i grunn og grunnvann fra tidligere eller omkringliggende virksomhet.*

Hvis svaret på ett eller begge spørsmålene er ja, skal bedriften dokumentere forurensningsnivåene i grunn og grunnvann.

Videre viser Miljødirektoratet til forurensningsloven § 7 og skriver at (veiledningen kap. 3 s. 8):

Ved fare for forurensning har den ansvarlige for forurensningen plikt til å gjennomføre tiltak for å hindre at den inntreffer og for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av inntrådt forurensning. Tiltaksplikten innebærer at den ansvarlige på eget initiativ må gjøre seg kjent med forurensningssituasjonen og bekoste nødvendige undersøkelser og tiltak.

Norsk Industri mener at det ikke kan utledes av forurensningsloven § 7 at alle IED-bedrifter med forurensninger i grunn eller grunnvann fra tidligere eller omkringliggende virksomhet skal utarbeide en egen tilstandsrapport. Dette følger heller ikke av forskriftsbestemmelsen. En bedrift har plikt til å gjøre seg kjent med forurensningssituasjonen på sitt eget område og bekoste evt. nødvendige undersøkelser og tiltak. Men, dette kan imidlertid være en langt enklere vurdering enn utarbeidelse av en egen tilstandsrapport iht. forurensningsforskriften § 36-21 og Miljødirektoratets veileder. Forurensningsloven § 7 gjelder dessuten alle virksomheter, mens kravet til utarbeidelse av tilstandsrapport kun gjelder IED-bedrifter. Det er vanlig praksis at det er Miljødirektoratet som vurderer om det er nødvendig å gi pålegg om undersøkelser i grunn eller grunnvann enten iht. loven § 51 eller som vilkår i en tillatelse jf. loven § 16. Dersom direktoratet ønsker å pålegge bedrifter slike konkrete plikter må de foreta en individuell saksbehandling. Dette er lovens system.

Videre registrer vi at det både på side 5 og 10 i Miljødirektoratets veileder heter at:

Som farlige stoffer i grunn og grunnvann regnes alle prioriterte miljøgifter i henhold til den norske prioritetslisten og vannforskriften, i tillegg til stoffer og stoffblandinger som er definert i artikkel 3 i CLP og som vil kunne påvises ved analyse av jord og grunnvann.

Iht. forurensningsforskriften § 36-21 omfattes kun *farlige stoffer og stoffblandinger i henhold til forskrift om klassifisering mv. av stoffer (CLP)*. Vi legger til grunn at forskriften er dekkende mht. hvilke stoffer som er relevante ved utarbeidelse av en tilstandsrapport for grunn og grunnvann.

Med vennlig hilsen

Norsk Industri

Ole Børge Yttredal
Direktør Energi- og Miljøavdelingen

Kopi: Klima- og miljødepartementet